

1 HRAJEME SI S PÍSMENY, HLÁSKAMI ...

1. *Podtržené písmeno v uvedených slovech nahrad' jiným a vytvoř co nejvíce slov, počet písmen zachovej, např.:*

MED – jed, led, sed

MED PIL LEŽ ŽÍT STŘECHA

■ Příklady řešení:

MED – meč, mez, mech, mel, meť (od mésti), mek (zamečení kozy), met (kyvadlový pohyb nohou při cvičení na náradí) / varianty s -ě- měď, měch, měj, měl, měř, měn (od měna)

PIL – pyl/pel, půl, pěl, pal

LEŽ – led, lem, len, les, leb, lev, leh, lep, let, lez!, lej

ŽÍT – vít, lít, šít, mít, jít, bít, dít, sít, pít, dít (co se bude dít)

STŘECHA – střela, středa, střeva

2. *Sestav co nejvíce slov, kde využiješ jen písmena daného slova, např.:*

SNÍDANĚ – daně/í, snědí, sní/s ní, dní, síně, saně,
snad, Nadě, nad, Daně, snění, sad...

LAVICE NEDĚLI LOPATKA
OSTRAVA STRUHADLO

■ **Příklady řešení:**

LAVICE – cela, val, lev, lvice, vila, Ela, Iva, cla...

NEDĚLI – led, len, děl, dle, (na) dně, lid, Nil,
dělen...

LOPATKA – patka, pata, pal, klap, kap, kat, kop,
lok, tak, lak, pak, potkal(a), kal, kapal, kapat,
kopat, kopal, lokat, polka, plot...

OSTRAVA – strava, varta, vrata, trasa, vatra,
ovar, tvar, taras, sta/sto, var, vrt, trs, ras, osa, vosa,
vor, vata...

STRUHADLO – dal, los, sto, sad, had, Rus, rtu,
hra, sud, dost, husa, trus, dort, truhla, stuha, ruda,
troud, Rudlo! rostla...

3. a) *K uvedenému písmenu vytvoř (co nejvyšší)
pyramidu, např.:*

T
TÁT
TOPIT
TRÝZNIT
TRAMPOVAT
TELEFONOVAT
TRANSPORTOVAT

■ **Příklady řešení:**

L	O	K
LÁL	OKO	KRK
LADIL	OKOLO	KOLÍK
LENOŠIL	OMOTALO	KLOBOUK
LITOVÁVAL	OSTRAVSKO	KLOBOUČEK
LEGITIMOVAL	ODSTROUHALO	KLENOTNÍČEK
LIBERALIZOVAL		

b) Sestav pyramidu dle zadání, slova musí začínat a končit na samohlásku A, např.:

1. spojka
2. citoslovce překvapení, podiv
3. ženské jméno, svátek 13. 8.
4. jeden za světadílů
5. aktuální zpráva, událost
6. odlišnost od normálu

A
 AHA
 ALENA
 AMERIKA
 AKTUALITA
 ABNORMALITA

Doporučení: *Můžeš zkusit i opačný postup, sestav nejprve pyramidu a k ní zadání;*

můžeš si to vyzkoušet na pyramidách z předchozího cvičení.

4. Zkus sestavit roháček od stejné hlásky (příp. též podle zadání), např.:

1	A	předložka	= o
2	Aj	zájmeno osobní	= on
3	Aha	orgán zraku	= oko
4	Ahoj	ocas	= ohon
5	Akord	zpěvohra	= opera
6	Amulet	obal na dopis	= obálka
7	Andulka	obíhající peníze	= oběživo
8	Anakonda	druh čtyřúhelníku	= obdélník
9	Arabština	oblíbený člověk	= oblíbenec
10	Angličtina	posluchači	= obecenstvo

5. a) Máš dáno jen písmenko ó, doplň slova do tabulky dle slovníkové definice:

____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	1. starořímský dlouhý mužská šat
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	2. způsob chování nebo styl úpravy předmětů, oděvů ap. příznačný pro jistou dobu nebo místo
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____		3. branka
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____		4. zvuk určité výšky
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	5. dámské slavnostní šaty
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____		6. chrám v biskupském sídle, katedrála
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	7. oddělená část hlediště divadla několika sedadly
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	8. skladby nebo její části určené jedinému interpretovi
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	9. míčová hra hraná na vodě (příp. na koních)
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	10. systémy znaků na přenos informací
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	11. asijská bylina příbuzná fazolu, pěstovaná pro olejnatá semena
____	<input checked="" type="text" value="ó"/>	____	____	12. soustava cvičení indického původu

Doporučení: Slova si pamatuj, mohou se ti hodit při hře scrabble, když budeš potřebovat udat písmenko ó, získáš tak hodně bodů.

Řešení:

tóga, móda, gól, tón, róba, dóm, lóže, sóla, pólo, kódy, sója, jóga

b) V uvedených slovech (kromě 11, 12) změň hlásku ó a vytvoř nové slovo (je možné souhlásky změkčit, např. d/d)

■ Příklady řešení:

tága (*kulečnickové hole*), méďa, gel, trn, ryba, dům, lyže, síla, pilo, kudy

6. Z jednotlivých písmen daného slova vytvoř slova tímto písmenem začínající a z nich sestav smysluplnou větu, např.:

L A C H T A N – *Lenka asi chybu tehdy ani nezpozorovala.*

DOMINO TROUBA MRAČNO DOPIS

■ Příklady řešení:

DOMINO – Dnes odpoledne mi Igor natřel okna.

TROUBA – Tulák Radek oloupil u Berouna Aničku.

MRAČNO – Malý Roman a Čenda nás obelhali.

DOPIS – Dej otci podepsat i sešit.

7. Napiš pod sebe jednotlivá písmena svého jména a ke každému písmenu napiš nějakou vlastnost, která je pro tebe typická, např.:

H – *hezká*

P – *poctivý*

E – *elegantní*

E – *energický*

L – *lehkomyšlná*

T – *tajuplný*

E – *egoistická (tj. sobecká)*

R – *rozvážný*

N – *nedočkává*

A – *adaptabilní (tj. přizpůsobivá)*

Doporučení: *Napiš pod sebe jednotlivá písmena nějakého křestního jména a zkus napsat báseň, kde řádky začínají daným písmenem, např.:*

Stará láska

Taky platí

A někdy je i víc

Nová láska

Dostí zhatí

A tak zase nic

8. Zkus vymyslet co nejvíce slov, která končí na měkké souhlásky *d', t', ň*, např. *lod', síť, laň*.

■ Příklady řešení:

d' – zeď, kád', parolod', vzducholod'; sed', chod' (*od chodit*), hod', styd' se, vid', klid' (*se mi z cesty*); ted'...

ť – pouť, chuť, choť (*manželka*), trať, lať, zeť (*manžel dcery*), smršť, poušť; leť, sviť, zkrát', plať, chyt', ztrat' se; at'...

ň – píseň, saň, daň, kuň, dlaň, bání (*kopule*), báseň, holeň, pláň, tíseň, vězeň, zbraň, žízeň, jabloň, hrušeň, třešeň; klaň se (*od klanět se*), zvoň, chraň, braň se...

9. Najdi co nejvíce slov se zadaným počtem samohlásek, zkus totéž u všech samohlásek, např.:

A – 1 = kam, A – 2 = sama, A – 3 = Kanada,

A – 4 = kalamajka (*lidový kolový tanec*), A – 5 = abrakadabra

■ Příklady řešení:

E – jen, leze, energie, neneseme, nepřepereme ...

I – ji, lidi, milionáři, militarizační (*podřízený vojenským zájmům*) ...

O – loď, pokoj, okolo, motokolo ...

U – kus, pusu, kupuju, ustupuju ...

10. Máš dáno jen písmenko x, doplň slova do tabulky dle uvedené stručné definice:

☐	☐	☒	☐	1. <i>nájemné auto</i>	
☐	☐	☒	☐	2. <i>zvýrazňovač</i>	
☐	☐	☒	☐	3. <i>sazba, poplatek</i>	
☐	☐	☒	☐	☐	4. <i>pevný, stálý (např. poplatek)</i>
☐	☐	☒	☐	5. <i>vysavač</i>	
☐	☐	☒	☐	☐	6. <i>sportovec, který provozuje pěstní zápas; též psí rasa</i>
☐	☐	☒	☐	7. <i>zařízení v kanceláři k posílání rukopisů</i>	
☐	☐	☒	☐	8. <i>oddělený prostor (v místnosti), též pěstní zápas</i>	
☐	☐	☒	☐	☐	9. <i>mužské jméno</i>
☐	☐	☒	☐	☐	10. <i>elektrický kuchyňský strojek</i>